

[Aksel Larsen.]

Landkøbmændenes og Landhaandværkernes Bekostning vil sætte Landbrugerne bedre i Stand til at betale Renter og Afdrag paa den pantesikrede Gæld, intet andet.

Det viser sig, at Regeringen stadig væk er af det Synspunkt, at noget saadant er rimeligt og retfærdigt. I hvert Fald findes der i dette Lovforslags Afsnit III om Moratoriebestemmelser noget ganske tilsvarende. Man inddrager nemlig de ikke pantesikrede Gældsfordringer under Moratoriet, jeg kan ikke rigtig se, med hvilken Ret, og saa siger man, at saadanne Kreditorer dog kan blive unddraget fra Moratoriet, hvis de gaar ind paa at kvittere Gælden mod Betaling af indtil 20 pCt.

Dette er reelt at sætte Landhaandværkerne en Pistol for Brystet. De kan naturligvis ikke undvære deres Tilgodehavender i 5 Aar, de bliver altsaa tvunget til at kvittere deres Tilgodehavender mod Betaling af 20 pCt., og deres Stilling bliver gjort yderligere vanskelig. Men naar Regeringen kommer med en saadan Bestemmelse i dette Lovforslag, viser det altsaa, at den stadig væk anser Akkordlovgivningen for rimelig og retfærdig, og det vil sige, at Regeringen overhovedet ikke har forandret krisepolitisk Synspunkt.

I øvrigt til selve dette Forslag, der blev bekendtgjort som noget ganske enestaaende, og som nu viser sig at være noget i høj Grad menneskeligt.

Det har først et Afsnit om Rentekonvertering, og det virker absolut ikke imponerende, at der kan gennemføres en Rentekonvertering, naar der gives Erstatning til Obligationsejerne, og naar Laantagerne skal være pligtige til at udrede denne Erstatning. Det vil altsaa sige, at Regeringen stadig væk stiller sig paa det Standpunkt, at Fordringerne paa Landbruget er noget fra oven indstiftet, som der ikke maa røres ved. Man tilbyder her Landbrugerne en Lettelse, mod at de selv betaler denne Lettelse, altsaa en Hjælp, som ikke er af saa forfærdelig megen Værdi. Det kan den heller ikke blive, navnlig da denne Erstatning for Konverteringen skal betales i de nærmest kommende Aar, altsaa i den Tid, da det er særlig haardt for Landbrugerne at klare sig, den Tid, da de i særlig Grad trænger til Lettelse.

I Afsnittet om Rentelettelse tilbydes der Laantagerne en Rentelettelse paa som Maksimum 1,3 pCt., og sammen med Konverteringen, hvis denne var virkelig effektiv i sine mærkbare Følger, skulde dette naturligvis blive ikke saa lidt. Men paa den anden Side er det aldeles ikke tilstrækkeligt til at

hjælpe Landbruget, og det tror jeg ogsaa man bliver klar over, naar man ser, at det samlede Beløb, som man anslaaer som nødvendigt for at gennemføre denne Lov om Rentelettelsen, er ca. 28 Mill. Kr.

Denne Kritik er ikke Udtryk for nogen Trang til Overbudspolitik, men enhver kan sige sig selv, at hvis Landbrugskrisen ikke er værre, end at 28 Mill. Kr. kan ordne det hele, saa behøves der overhovedet ingen Statsindgreb. Jeg skal i øvrigt om lidt komme til at tale om Spørgsmaalet Renten.

Moratoriellovgivningen har jeg berørt, og jeg kommer saa til Afsnittet om Dækningsbestemmelserne. Dér vil jeg i særlig Grad hæfte mig ved den Omstændighed, at Regeringen har moralsk Mod til at forlange en Del af Dækningsbeløbet skaffet gennem en ny indirekte Beskatning, nemlig ved en Afgift af Mejerier og Svinestagterier. Jeg synes ellers, vi har tilstrækkeligt af indirekte Skatter paa Levnedsmidler her i Landet. Jeg forstaar ikke, hvorfor en Beskatning af Renteindtægt i øvrigt skal gennemføres paa den camouflerede Maade, at man siger: Renten skal nedsettes til saa og saa meget, og det, der vindes, skal saa Regeringen have som en Art Afgift. Det var mere rimeligt direkte at paalægge en Renteskat.

Men for øvrigt, hvis man har Brug for Penge til at sanere Landbruget, burde Regeringen gaa den Vej, vi tidligere har anvist, nemlig at udskrive en Skat paa store Indtægter og Formuer. Det er naturligvis det eneste regulære Sted at tage Midlerne; dette illustreres ogsaa af den Kendsgerning, at Formuerne her i Landet er vokset med ikke mindre end 600 Mill. Kr. i Løbet af 1933.

Jeg tvivler i høj Grad om, at Bestemmelserne i § 44 vil hjælpe til at fremskaffe billigere Penge til Landbruget. Naturligvis, hvis Paragraffen var saa effektiv, saa Pengene ligefrem vilde komme ud at svømme, saa Folk ikke havde andet at gøre end at sætte dem i Landbrugsobligationer til den Rente, der nu engang blev dem tilbudt, ja, saa vilde den have den Virkning, men ved Bestemmelserne om Konvertering og Rente-nedsættelse og Rentebegrænsning o. s. v. rammer man jo slet ikke hele den Del af Erhvervslivet, der almindeligvis karakteriseres ved Udtrykket Byerhvervene, og saa længe Folk kan faa endda svimlende høje Renter af deres Penge ved at anbringe dem i Industri- og Bankforetagender, saa længe tror jeg ikke, at denne Foranstaltning vil skaffe billigere Penge til Landbruget.

Naar man ved Lov, vedtaget her i Tinget, giver f. Eks. Sukkerkapitalen Ret